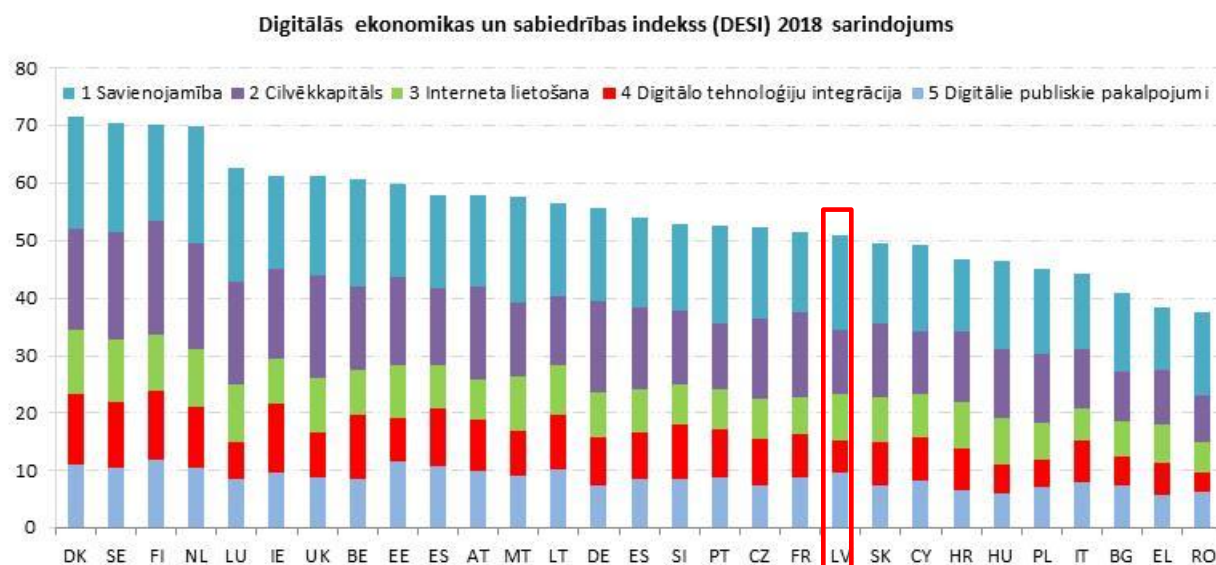

Digitālās ekonomikas un sabiedrības indekss (DESI)¹ 2018, ziņojums par Latviju

DESI ziņojumā ir atspoguļots dalībvalstīs panāktais progress digitalizācijas jomā. Ziņojums ir iedalīts piecās sadaļās.

1 – Savienojamība	Fiksētās platjoslas pārklājums, mobilās platjoslas nārklāiums un cenas
2 – Cilvēkkapitāls	Interneta lietošana, digitālās pamatprasmes un nodzinātās digitālās prasmes
3 – Interneta lietošana	Satura, sakaru un tiešsaistes darījumu izmantošana iedzīvotāju vidū
4 – Digitālo tehnoloģiju integrācija	Uzņēmējdarbības digitalizācija un e-komercija
5 – Digitālie publiskie pakalpojumi	E-pārvalde un e-veselība

Visām valstīm DESI par iepriekšējiem gadiem tika pārrēķināts, lai atspoguļotu nelielas izmaiņas indikatoru izvēlē un indikatoru pamatā esošo datu labojumus. Līdz ar to valsts rezultāti un vieta var atšķirties no iepriekšējās publikācijas. Plašāka informācija pieejama DESI piezīmē par metodiku: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>.

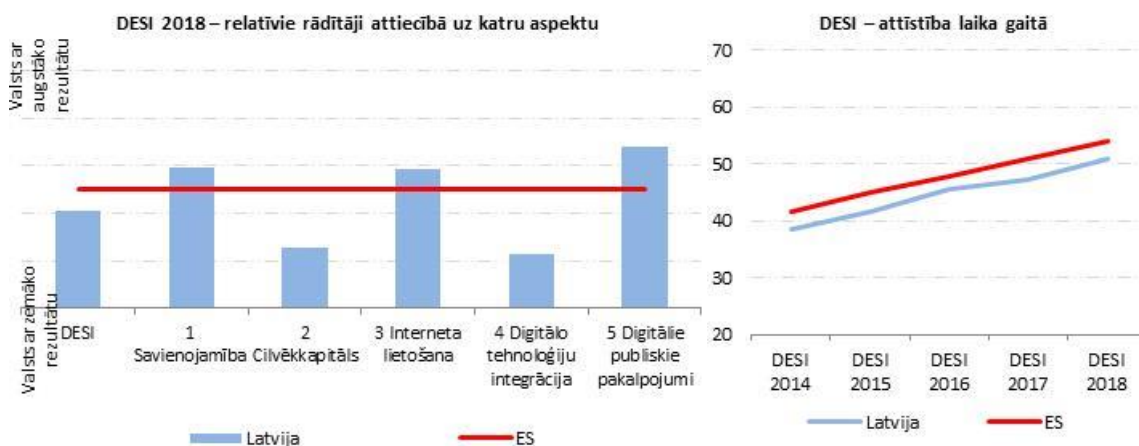
¹ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>

	Latvija		Grupa	ES
	vieta	rezultāts	rezultāts	rezultāts
DESI 2018	19	50,8	54,7	54,0
DESI 2017	19	47,2	51,5	50,8

Latvija DESI 2018. gada rangā ieņem 19. vietu, kas pēdējos divus gadus saglabājusies nemainīga. Tādējādi valsts attīstības līmenis atbilst ES vidējam. Progresu ļāvuši panākt uzlabojumi savienojamības aspektā (salīdzinoši augsts ir gan ātrdarbīgu platjoslas tīklu pārklājuma, gan to izvēšanas līmenis) un digitālo publisko pakalpojumu jomā (Latvijas Atvērto datu portāla atklāšana, kā arī pēc dažādām dzīves situācijām veidota pieeja, kas pieņemta publisko pakalpojumu sniegšanas vajadzībām). Aizvien vairāk latviešu izmanto internetbankas un e-pārvaldes pakalpojumus, taču pusei iedzīvotāju nav digitālo prasmju vai to līmenis ir zems. Iedzīvotāju digitālo prasmju uzlabošana ir priekšnosacījums, lai varētu izveidot iekļaujošus darba tirgus, kā arī paaugstināt to uzņēmumu produktivitāti, kuri patlaban visai maz izmanto digitālās priekšrocības.

Latvija pieder pie to valstu grupas, kuru rezultāti ir vidēji².

2013. gadā valdība pieņēma Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam – pašreizējo nacionālo digitalizācijas stratēģiju³. Pamatnostādnes balstītas uz septiņiem pīlāriem: IKT izglītība un prasmes, plaši pieejama piekļuve internetam, moderna un efektīva valsts pārvalde, sabiedrībai pieejami e-pakalpojumi un digitālais saturs, pārrobežu sadarbība digitālā satura vienotajā tirgū, pētniecība un inovācija IKT jomā, uzticēšanās un drošība.

² Vidēja līmeņa rezultātus ir sasniegušas Latvija, Čehija, Slovēnija, Francija, Portugāle, Spānija, Lietuva, Malta, Vācija un Austrija.

³ http://www.varam.gov.lv/eng/darbibas_veidi/e_gov/?doc=13317

1 – Savienojamība

1 Savienojamība	Latvija		Grupa	ES
	vieta	rezultāts	rezultāts	rezultāts
DESI 2018	10	65.9	62.4	62.6
DESI 2017	12	61.7	58.8	58.5

	Latvija				ES
	DESI 2018 vērtība	vieta	DESI 2017 vērtība	vieta	DESI 2018 vērtība
1.a.1. Fiksētās platjoslas pārklājums Mājsaimniecības, %	93 % →	24	93 %	24	97 %
1.a.2. Fiksētās platjoslas izmantošana Mājsaimniecības, %	64 % ↑	24	61 %	24	75 %
1.b.1. 4G pārklājums Mājsaimniecības, % (vidēji)	98 % ↑	8	91 %	15	91 %
1.b.2. Mobilās platjoslas izmantošana Abonenti uz 100 iedzīvotājiem	91 % ↑	12	78 %	16	90 %
1.c.1. Ātrdarbīgas platjoslas (NGA) pārklājums Mājsaimniecības ar VDSL, FTTP vai Docsis 3.0 tehnoloģiju pieslēgumu, %	91 % →	8	91 %	8	80 %
1.c.2. Ātrdarbīgas platjoslas izmantošana Mājokļi, kas ir abonementi ar ≥ 30 Mb/s, %	42 % ↑	14	38 %	12	33 %
1.d.1. Īpaši ātrdarbīgas platjoslas pārklājums Mājsaimniecības ar FTTP vai Docsis 3.0 tehnoloģiju pieslēgumu, %	88 %	5	N/A		58 %
1.d.2. Īpaši ātrdarbīgas platjoslas izmantošana Mājokļi, kas ir abonementi ar ≥ 100 Mb/s, %	35,0 % ↑	5	29,5 %	5	15,4 %
1.e.1. Platjoslas cenu indekss Rezultāts (0–100)	87 ↑	14	86	14	87

2017. gadā Latvijai izdevās panākt diezgan lielu progresu kopējā savienojamības aspektā, un tās izaugsmes temps līdzinājās ES vidējam. Attiecībā uz mājsaimniecību fiksētās platjoslas pārklājumu valstī vērojama stagnācija – tā joprojām atpaliek no ES vidējā rādītāja, ar 93 % mājsaimniecību pārklājumu Latvijai atrodies 24. vietā. Jāuzsver, ka gandrīz viss pārklājums nodrošina nākamās paaudzes piekļuvi (NPP) (91 % mājsaimniecību) un pat ātrdarbīgo platjoslu (88 % mājsaimniecību), tādējādi Latviju ierindojo starp vadošajām dalībvalstīm, kuru rādītāji krietni pārsniedz ES vidējo. Arī 4G pārklājums Latvijā ir ļoti augsts (98 % mājsaimniecību). Ātrdarbīgās un īpaši ātrdarbīgās platjoslas izmantošanas līmenis arī ir ievērojami augstāks par ES vidējo: 42 % un 35 % mājokļu abonē ātrdarbīgas un īpaši ātrdarbīgas platjoslas pakalpojumus, kas attiecīgi Eiropas Savienībā vidēji ir 33 % un 15,4 %. Tomēr, neskatoties uz nelielu pieaugumu 2017. gadā, kopējā fiksētās platjoslas izmantošana Latvijā vēl aizvien ir mazliet zem ES vidējā rādītāja. Šo tendenci zināmā mērā

kompensē daudz straujākais mobilās platjoslas pieslēgumu pieaugums, jo ir plašas iespējas izvēlēties datu plānus par pieejamām cenām.

“Vidējās jūdzes projekts”⁴, kas tika sākts 2012. gadā un kam piešķirts līdzfinansējums no ES struktūrfondiem, lai lauku teritorijas savienotu ar valsts pamatinfrastruktūru, tagad nonācis otrajā posmā. Plānots, ka otrā posma būvdarbi sāksies 2018. gada pavasarī. Galvenokārt tie tiks veikti atlikušajās “baltajās” teritorijās (2014.–2015. gadā apzināta 221 teritorija). Paredzēts, ka līdz 2020. gadam optiskie kabeli tiks ierīkoti 2800 km garumā un izveidoti aptuveni 220 optiskā tīkla piekļuves punkti. Pēc tam telesakaru operatori, izmantojot jauno tīklu, kas ļaus galalietotājiem piedāvāt mazumtirdzniecības pakalpojumus, būs iespēja izveidot vietējās sakaru līnijas ar datu pārraides ātrumu vismaz 30 Mbit/s (“pēdējā jūdze”). Tomēr šķiet, ka ne visur tiek veiktas privātās investīcijas “pēdējās jūdzes” infrastruktūras izbūvē. Ir vajadzīgi turpmāki centieni, piemēram, papildu valsts atbalsta shēmas un regulatīvi pasākumi, lai novērtētu situāciju un piedāvātu risinājumus, kas attiecīgajos gadījumos ļautu novērst ar “pēdējo jūdzi” saistīto plaisu. Iespēja mājās, pieslēdzoties no mobilajām ierīcēm, izmantot mobilo operatoru nodrošinātos fiksētos sakaru pakalpojumus, palīdz pārvarēt šo plaisu atsevišķos lauku apvidos, kur netiek veiktas investīcijas “pēdējās jūdzes” savienojumos.

Optiskā tīkla izveidē un 4G pakalpojumu ieviešanā Latvija ir izvirzījies starp līderiem. Tomēr joprojām problemātiska ir digitālā plaisa, kas izveidojusies starp pilsētu un laukiem. Lai to novērstu, praktisku labumu var sniegt nesen pieņemtie noteikumi, ar kuriem tiek transponēta Platjoslas izmaksu samazināšanas direktīva. Turklāt, lai nākotnē neatpaliktu no straujās savienojamības attīstības, visiem tirgus dalībniekiem jābūt savlaicīgi pieejamiem piemērotiem spektra blokiem agrīnai 5G tīkla izmēģināšanai un izvēršanai.

⁴ Projekts “Valsts atbalsts SA.33324, Latvija – Nākamās paaudzes tīkli lauku teritorijās” (C (2011)7699), kas zināms arī kā SAP projekts. Šī projekta pirmajā posmā (2012–2015) 1418 km garumā tika ierīkoti kabelkanāli, 1813 km garumā optiskie kabeli, bet “baltajās” teritorijās tika izveidoti 177 piekļuves punkti.

2 – Cilvēkkapitāls

2 Cilvēkkapitāls	Latvija		Grupa	ES
	vieta	rezultāts	rezultāts	rezultāts
DESI 2018	23	43.8	58.6	56.5
DESI 2017	22	44.1	56.5	54.6

	Latvija				ES	
	DESI 2018		DESI 2017		DESI 2018	
	vērtība	vieta	vērtība	vieta	vērtība	
2.a.1. Interneta lietotāji	78 %	↑	18	77 %	16	81 %
Privātpersonas, %	2017		2016		2017	
2.a.2. Digitālās prasmes vismaz pamatlīmenī	48 %	↓	22	50 %	19	57 %
Privātpersonas, %	2017		2016		2017	
2.b.1. IKT speciālisti	2,2 %	→	25	2,2 %	24	3,7 %
Privātpersonas, %	2016		2015		2016	
2.b.2. Absolventi zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātņu un matemātikas (STEM) jomā⁵	12,7	↓	26	13,1	26	19,1
Uz 1000 cilvēkiem (20–29 g. v.)	2016		2014		2015	

Cilvēkkapitāla aspektā Latvija atpaliek no ES vidējās vērtības, un pēdējā gadā progress nav panākts. Interneta lietotāju īpatsvars iedzīvotāju vidū gandrīz atbilst ES vidējam rādītājam, tomēr 52 % Latvijas iedzīvotāju joprojām trūkst digitālo pamatprasmju, kas tiem liedz efektīvi lietot internetu, turklāt 19 % digitālo prasmju vispār nav (par 2 punktiem vairāk nekā ES vidējais rādītājs).

Latvijā digitālo prasmju līmenis sieviešu vidū ir nedaudz augstāks nekā vīriešiem. Sieviešu vidū vismaz 50 % ir digitālās pamatprasmes, taču vīriešiem tie ir tikai 46 %. Atšķirīgs ir arī strādājošo un nestrādājošo iedzīvotāju digitālo prasmju līmenis. No strādājošajiem 57 % digitālās prasmes ir pamata vai augstākā līmenī, savukārt nestrādājošo vidū šis rādītājs ir tikai 33 %. Arī izglītības līmenis ir svarīgs faktors saistībā ar digitālo prasmju apguvi. No tiem, kas ieguvuši augstāko izglītību, 76 % ir vismaz digitālās pamatprasmes (ES līmenī tie ir 84 %), taču pamatzglītību vai vidēja līmeņa izglītību ieguvušo vidū šis īpatsvars ir tikai 35 %. Mazizglītotiem cilvēkiem šis rādītājs ir par 5 % augstāks nekā ES vidējais, savukārt vidēji izglītotiem cilvēkiem šī starpība salīdzinājumā ar ES vidējo rādītāju ir 20 punkti. IKT speciālistu skaits ir stabils, taču ievērojami zem ES vidējā līmeņa. Turklāt pēdējos gados ir samazinājies absolventu skaits STEM jomā (2013. gadā 14,1, bet 2016. gadā tikai 12,7 uz 1000 iedzīvotājiem).

Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam ietver rīcības virzienus, kas skar IKT izmantošanu mācību procesā un digitālo prasmju pilnveidošanu. Dokumentā "Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam" zem pīlāra "IKT izglītība un e-prasmes" ir paredzētas šādas darbības izglītības jomā: sabiedrības informētība

⁵ Indeksā DESI 2018 izmantoti jaunākie dati. Tie var būt 2015. vai 2016. gada dati, atkarībā no konkrētās dalībvalsts. Tas atspoguļojas DESI 2018. gada sarindojumā. Eurostat ir koriģējis vēsturiskos datus.

un gatavība izmantot e-iespējas, iedzīvotāju un uzņēmēju e-prasmju pilnveidošana, IKT prasmju palielināšana valsts pārvaldē, IKT speciālistu un darbinieku sagatavošana atbilstīgi darba tirgus vajadzībām, kā arī algoritmiskās domāšanas un informācijpratības palielināšana izglītības programmās. Šīm darbībām tiek piešķirts valsts finansējums, kā arī ES finanšu atbalsts.

Turklāt Latvijā ir izveidota sava digitālo prasmju un darbvietu koalīcija, kurā iesaistītas vairākas ministrijas, IKT nozares apvienības un uzņēmumi, kā arī Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera. Koalīcijas darbu koordinē Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija (LIKTA). Koalīcijas darbā ir noteikti prioritārie virzieni, kas definēti iepriekš minētajos dokumentos un kas orientēti uz šādiem mērķiem: nodrošināt IKT apmācību atbilstīgi darba tirgus vajadzībām, iesaistīt jauniešus IKT jomā, izveidot mūsdienīgus un interaktīvus mācību procesus, palielināt informētību par digitālās pratības un IKT prasmju nozīmīgumu.

Pagājušajā gadā ir veikti vairāki pasākumi, lai īstenotu šīs stratēģijas, piemēram, projekti "MVU apmācības inovāciju un digitālo tehnoloģiju attīstībai Latvijā" un "IKT profesionāļu apmācības inovāciju veicināšanai un nozares attīstībai". Šo projektu mērķis: sniegtot iespēju apgūt nākotnes digitālajās darbvietās vajadzīgās IKT prasmes, atbalstīt jauniešu nodarbināmību un personisko izaugsmi. Mērķis ir laikposmā no 2017. līdz 2020. gadam noorganizēt augstas kvalitātes digitālo prasmju kursus 7000 MVU darbiniekiem un 1500 IKT speciālistiem. 2017. gada oktobra beigās pirmajā projektā bija iesaistījušies jau vairāk nekā 400 uzņēmumi un no 7000 iecerētajām apmācībām bija noorganizētas vairāk nekā 900. Ap šo pašu laiku 55 IKT uzņēmumi bija iesaistījušies otrajā projektā un 196 augsta līmeņa specializētos IKT apmācībuursos savas prasmes un kvalifikācijas bija atjauninājuši 780 IKT speciālistu.

Šajā jomā ir veikti daudzsološi pasākumi, un var pāriet noteikts laiks, kamēr būs jūtama to ietekme, taču Latvijai vēl ir jāstrādā pie tā, lai uzlabotu iedzīvotāju un darbaspēka digitālās prasmes, tādējādi labāk sagatavojoties savas tautsaimniecības un iedzīvotāju digitālajai pārejai.

3 – Interneta lietošana

3 – Interneta lietošana	Latvija		Grupa	ES
	vieta	rezultāts	rezultāts	rezultāts
DESI 2018	10	54,8	48,3	50,5
DESI 2017	10	54,5	45,0	47,5

	Latvija				ES
	DESI 2018 vērtība	vieta	DESI 2017 vērtība	vieta	DESI 2018 vērtība
3.a.1. Ziņas Personas, kas pēdējo 3 mēnešu laikā ir lietojušas internetu, %	84 % →	11	84 %	10	72 %
	2017		2016		2017
3.a.2. Mūzika, video un spēles Personas, kas pēdējo 3 mēnešu laikā ir lietojušas internetu, %	77 %	19	77 %	19	78 %
	2016		2016		2016
3.a.3. Pieprasījumuvideo Personas, kas pēdējo 3 mēnešu laikā ir lietojušas internetu, %	15 %	15	15 %	15	21 %
	2016		2016		2016
3.b.1. Videozvani Personas, kas pēdējo 3 mēnešu laikā ir lietojušas internetu, %	51 % →	14	51 %	9	46 %
	2017		2016		2017
3.b.2. Sociālie tīkli Personas, kas pēdējo 3 mēnešu laikā ir lietojušas internetu, %	74 % ↑	10	71 %	11	65 %
	2017		2016		2017
3.c.1. Banku pakalpojumi Personas, kas pēdējo 3 mēnešu laikā ir lietojušas internetu, %	75 % ↓	8	78 %	6	61 %
	2017		2016		2017
3.c.2. Iepirkšanās Personas, kas pēdējo 12 mēnešu laikā ir lietojušas internetu, %	55 % →	19	55 %	17	68 %
	2017		2016		2017

Interneta lietotāju īpatsvars Latvijas iedzīvotāju vidū joprojām pārsniedz ES vidējo rādītāju. Jo īpaši augstāks par vidējo ir internetbankas lietotāju īpatsvars (75 %, kas Latviju ierindo 8. vietā ES), taču iecienīti ir arī citi interneta pakalpojumi – ziņu lasīšana (84 %), mūzikas klausīšanās, video skatīšanās vai spēļu spēlēšana (77 %) un sociālo tīklu izmantošana (74 %). No otras puses, iepirkšanās tiešsaistē ir salīdzinoši mazāk populāra. Patiešām, pagājušajā gadā tikai nedaudz vairāk par pusi (55 %) interneta lietotāju norādīja, ka 2017. gadā ir iepirkušies tiešsaistē (ES tie ir 68 %).

4 – Digitālo tehnoloģiju integrācija

4 – Digitālo tehnoloģiju integrācija	Latvija		Grupa	ES
	vieta	rezultāts	rezultāts	rezultāts
DESI 2018	23	27,0	42,1	40,1
DESI 2017	25	22,7	38,5	36,7

	Latvija				ES	
	DESI 2018 vērtība		vieta	DESI 2017 vērtība	vieta	DESI 2018 vērtība
4.a.1. Elektroniskā informācijas apmaiņa Uzņēmumi, %	25 %	↑	24	16 %	28	34 %
	2017			2015		2017
4.a.2. Radiofrekvenciālā identifikācija (RFID) Uzņēmumi, %	2,8 %	→	22	2,8 %	21	4,2 %
	2017			2014		2017
4.a.3. Sociālie plašsaziņas līdzekļi Uzņēmumi, %	13 %	↑	25	11 %	25	21 %
	2017			2016		2017
4.a.4. E-rēķini Uzņēmumi, %	17,0 %	↓	18	18,9 %	10	N/A
	2017			2016		2017
4.a.5. Mākonis Uzņēmumi, %	9,4 %	↑	24	5,8 %	24	N/A
	2017			2016		2017
4.b.1. MVU, kas pārdod tiešsaistē MVU, %	10,6 %	↑	23	8,1 %	25	17,2 %
	2017			2016		2017
4.b.2. E-komercijas apgrozījums MVU apgrozījums, %	8,6 %	↑	19	8,2 %	17	10,3 %
	2017			2016		2017
4.b.3. Pārdošana tiešsaistē pāri robežām MVU, %	4,7 %	↑	25	3,9 %	24	8,4 %
	2017			2015		2017

Pagājušajā gadā saistībā ar digitālo tehnoloģiju integrāciju uzņēmumos Latvija ir guvusi labus panākumus, no 25. vietas 2017. gadā pakāpjoties uz 23. vietu. Tomēr šajā jomā tā joprojām atpaliek no lielākās daļas ES valstu. Situācijas uzlabošanas ietekmējuši uzņēmumi, kas iegādājušies mākoņdatošanas pakalpojumus (pagājušajā gadā šis apjoms gandrīz dubultojies, tagad sasniedzot 9,4 %), un uzņēmumi, kas pieņēmuši elektronisku informācijas koplietošanu. Par 2,5 procentpunktiem, sasniedzot 10,6 %, palielinājies arī to MVU īpatsvars, kas izmanto elektroniskos pārdošanas kanālus, tādējādi samazinot atšķirību no ES vidējā rādītāja (17 %). Nedaudz palielinājies arī to MVU apgrozījums, kuri nodarbojas ar e-komerciju (+0,5 procentpunkti, sasniedzot 8,6 %). Tomēr varētu panākt vēl dažus uzlabojumus, jo patlaban salīdzinoši maz uzņēmumu nodarbojas ar pārdošanu tiešsaistē pāri robežām (4,7 %). Augstās piegādes izmaksas ir galvenais šķērslis, ar ko nākas saskarties uzņēmumiem, kuri vēlas tiešsaistē pārdot preces klientiem citās ES valstīs.

Latvija nav izstrādājusi visaptverošu stratēģiju uzņēmumu digitalizācijai. Tomēr ir sagatavotas vairākas iniciatīvas, kas sekmē "Rūpniecība 4.0" (*Industry 4.0*) izveidi; kā piemēri minami izmēģinājuma projekts inženiertehniskajā nozarē, kas veicina izpratni par koncepciju "Rūpniecība 4.0", līdzdalība *Interreg* projektā "DIGINNO", kurā iecerēts paātrināt rūpniecības digitalizāciju Baltijas jūras reģionā, kā arī *Interreg* projekts "SKILLS+", kura mērķis ir veicināt tādu valsts politiku, kas sekmē IKT prasmju apgūšanu MVU vidū lauku apvidos.

Tehnoloģiju pārneses programmas ietvaros paredzēts arī atbalsts inovācijas kuponu izmantošanai. Inovācijas kuponu mērķis ir atbalstīt inovācijas darbības MVU vidē, sniedzot tiem atbalstu pētniecības un izstrādes ārpakalpojumu izmantošanai, kas tiem ļautu ieviest jaunus vai būtiski uzlabotus produktus vai tehnoloģijas.

Visaptverošas stratēģijas pieņemšana varētu palīdzēt uzlabot digitālo pāreju tautsaimniecībā, piemēram, MVU un iedzīvotājiem nodrošinot plašāku piekļuvi daudz lielākam tirgum.

2018. gada sasniegums – Latvijas IT klasteris

Latvijas IT klasteris (<http://www.itbaltic.com/en/home/>) ir nevalstiska organizācija, kas aizsākusi Latvijas IT nozares pārstāvju, izglītības un publiskā sektora iestāžu sadarbību un uzņēmumus tās vadību. Latvijas IT klastera galvenā prioritāte ir rast jaunas sadarbības un attīstības iespējas, ko varētu izmantot partneruzņēmumi un sadarbības iestādes. Klasterī iesaistījušies vairāk nekā 30 lielākie IT uzņēmumi un vairāki sadarbības partneri – universitātes, pētniecības iestādes un citas zinātniskās struktūras. Pēdējo 10 gadu laikā IT klasteris ir darbojies kā valsts sadarbības platforma inovatīvu IT risinājumu un produktu izstrādei, cita starpā veselības un sociālās labklājības jomā.

5 – Digitālie publiskie pakalpojumi

5 Digitālie publiskie pakalpojumi	Latvija		Grupa	ES
	vieta	rezultāts	rezultāts	rezultāts
DESI 2018	9	65.2	58.5	57.5
DESI 2017	14	53.7	54.9	53.7

	Latvija				ES
	DESI 2018 vērtība	vieta	DESI 2017 vērtība	vieta	DESI 2018 vērtība
5.a.1. E-pārvaldes lietotāji⁶ Interneta lietotāji, kam jāiesniedz veidlapas, %	77 % ↑ 2017	10	69 % 2016	10	58 % 2017
5.a.2. Automātiski daļēji aizpildītas veidlapas Rezultāts (0–100)	71 ↑ 2017	11	58 2016	12	53 2017
5.a.3. Tiešsaistes pakalpojumu pilnīgums Rezultāts (0–100)	90 ↓ 2017	10	91 2016	8	84 2017
5.a.4. Digitālie publiskie pakalpojumi uzņēmumiem Rezultāts (0–100), tostarp iekšzemes un pārrobežu gadījumos	93 → 2017	6	93 2016	6	83 2017
5.a.5. Atvērtie dati % no maksimālā rezultāta	68 % ↑ 2017	18	15 % 2016	28	73 % 2017
5.b.1. E-veselības pakalpojumi Privātpersonas, %	14 % 2017	17	N/A		18 %

Pēdējā gada laikā digitālo publisko pakalpojumu jomā Latvijai ir izdevies būtiski uzlabot rezultātu (+13 procentpunkti) un pakāpties no 14. uz 9. vietu. Šī pozitīvā tendence skaidrojama ar e-pārvaldes pakalpojumu plašāku izmantošanu (+8 procentpunkti), vairāk izmantotām automātiski daļēji aizpildītām veidlapām (+13 procentpunkti) un jo īpaši atvērto datu pieejamību (+53 procentpunkti). Atvērto datu izmantošanu sekmējusi Latvijas Atvērto datu portāla⁷ atklāšana, jo tādējādi nodrošināta tieša piekļuve valsts pārvaldes datu kopām un metadatiem un iespēja savienot tās ar citām datu kopām, kas publicētas citos valsts pārvaldes portālos. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu šādā veidā ievērojami uzlabojies valsts sniegums atvērto datu jomā, un tagad Latvija ierindojas 18. vietā ES.

E-pārvaldes politika galvenokārt ir izklāstīta dokumentā “Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam”⁸, kur īpaša uzmanība ir veltīta atvērto datu principu īstenošanai valsts pārvaldē un publisko pakalpojumu sniegšanas vienkāršošanai, kas iespējama, pateicoties efektīviem un lietderīgiem e-pakalpojumiem un sadarbspējīgām

⁶ Šis jaunais rādītājs tiek izmantots, lai mērītu e-pārvaldes pakalpojumu lietotājus, kuri izteikti kā procentuālā daļa no tiem interneta lietotājiem, kam jāiesniedz veidlapas valsts pārvaldē.

⁷ <https://data.gov.lv/>

⁸ http://www.varam.gov.lv/eng/darbibas_veidi/e_gov/?doc=13317

informācijas sistēmām. Pīlārā “Sabiedrībai pieejami e-pakalpojumi un digitālais saturs” ir ietverti šādi elementi: valsts pārvaldes datu un darījumu atvēršana citiem lietotājiem; kopīgotas platformas un pakalpojumu izstrāde publisko pakalpojumu sniegšanai; tādu oficiālo e-pastu adresu izveide, kuras saziņai var izmantot iedzīvotāji un uzņēmēji; publisko pakalpojumu digitalizācija; elektronisko rēķinu automatizēta izdošana un pieņemšana; kultūras mantojuma digitalizācija un pieejamība; latviešu valodas lietojuma veicināšana digitālajā vidē; e-veselības risinājumi efektīvai, drošai un uz pacientiem orientētai veselības aprūpei. Pie pīlāra “Mūsdienīga un efektīva valsts pārvalde” ietvaros veiktajiem pasākumiem jāmin valsts pārvaldes pamatdarbības modernizācija; publiskā e-līdzdalība un e-demokrātija; vienota valsts pārvaldes datu telpa un IKT infrastruktūru optimizācija.

2018. gada februārī Ministru kabinets pieņēma informatīvo ziņojumu “Mākoņdatošanas pakalpojumu izmantošana valsts pārvaldē”⁹, kurā uzmanība vērsta uz mākoņdatošanas pakalpojumu potenciālu valsts pārvaldes efektivitātes nodrošināšanā. Paziņojumā ierosināts rīcības plāns nolūkā sagatavoties mākoņdatošanas pakalpojumu efektīvai izmantošanai valsts pārvaldē, turklāt tajā iekļauti priekšlikumi par mākoņdatošanas pakalpojumu atsevišķu vadības funkciju centralizāciju.

Paredzams, ka, samazinot administratīvo slogu, Latvijā tiks izveidota labvēlīgāka uzņēmējdarbības vide un palielināsies to uzņēmumu (jo īpaši MVU) skaits, kuriem līdz šim bijis grūtāk sākt savu uzņēmējdarbību vai oficiāli reģistrēties sarežģīto un apgrūtinājo birokrātisko procedūru dēļ.

⁹ (<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40441825&mode=mk&date=2018-02-20>)